

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 99/08-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť R., a. s., so sídlom B., zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 263/06 z 30. novembra 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. marca 2007 faxom a následne 28. marca 2007 poštou doručená sťažnosť R., a. s., so sídlom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave („ďalej len krajský súd“) sp. zn. 9 Co 263/06 z 30. novembra 2006.

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

«Krajský súd v BRATISLAVE napadnutým uznesením nevyhovet odvolaniu sťažovateľa a potvrdil napadnuté uznesenie Okresného súdu BRATISLAVA II sp. zn. 16 C 45/05 zo dňa 09. 05. 2005.

Sťažovateľ podaním zo dňa 03. 05. 2005 uplatnil návrh na prerušenie konania, ktorý odôvodnil nasledovne:

„Predmetný návrh (na ochranu osobnosti – pozn.) sa okrem iného opiera aj o ustanovenie § 34 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSP“), podľa ktorého nemožno bez súhlasu sudcu zverejňovať jeho tvár a bydlisko; to sa vzťahuje aj na rodinných príslušníkov sudcu, ak je to potrebné na účinnú ochranu sudcu a jeho rodiny a rodinní príslušníci s tým súhlasia. Sudca má právo aj na primerané utajenie údajov o jeho osobe a rodine.

Podľa nášho názoru je predmetné ustanovenie v rozpore s čl. 26 ods. 1 Ústavy SR a čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a preto navrhujeme, aby súd podľa § 109 ods. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) prerušil konanie a postúpil návrh Ústavnému súdu SR na zaujatie stanoviska t. j. aby podal návrh na vyslovenie nesúladu citovaného ustanovenia § 34 ods. 7 ZoSP s čl. 26 Ústavy SR a čl. 10 Dohovoru. (...)

Ustanovenie § 34 ods. 7 ZoSP je v rozpore s právom na slobodu prejavu a právom na informácie, pretože neumožňuje výkon garantovaného ústavného práva na slobodu prejavu a práva na informácie :

1. Ako totiž vyplynulo z vyššie uvedeného, každý má ústavné právo vyhľadať, získať a ďalej šíriť informácie o výkone právomoci verejného činiteľa na verejnosti resp. v styku s verejnosťou. Na základe ustanovenia § 34 ods. 7 ZoSP však sudca môže bez ďalšieho znemožniť uverejňovať (ďalej šíriť) informácie zachytené na obrazovom zázname o výkone jeho právomoci na verejnosti resp. v styku s verejnosťou, a preto je v rozpore s čl. 26 Ústavy SR a čl. 10 Dohovoru. Navyše je potrebné uviesť, že prostredníctvom § 34 ods. 7 ZoSP môže dôjsť k faktickému popretiu ústavných práv podľa čl. 26 Ústavy SR a čl. 10 Dohovoru, pretože hoci nebudú existovať dôvody pre zákaz uskutočňovania obrazových

záznamov podľa § 34 ods. 4 ZoSP, sudca výkon tohto práva fakticky zmarí tým, že neudelí súhlas na uverejnenie svojej podobizne.

2. Ustanovenie § 34 ods. 7 ZoSP neprímerane obmedzuje právo na slobodu prejavu a právo na informácie aj ohľadne informácií, ktoré síce súvisia s výkonom právomoci, ale nesúvisia s výkonom právomoci na verejnosti resp, v styku s verejnosťou. Znemožňuje totiž splnenie účelu ústavných práv, a to výkonu kontroly verejných činiteľov.

Sudca je povinný v záujme zachovania autority súdnej moci dodržiavať určité povinnosti (obmedzenia) nielen pri výkone svojej právomoci, ale napríklad aj v občianskom živote: (...)

Ako vyplynulo z vyššie uvedeného, novinári majú právo prinášať informácie o otázkach verejného záujmu, pričom verejnosť má právo tieto informácie obdržať, aby mohli novinári plniť kontrolnú úlohu (úlohu verejného strážcu). Ustanovenie § 34 ods. 7 ZoSP však znemožňuje, aby mohli novinári plniť svoju úlohu, pretože bráni, aby médiá napríklad uverejnili fotografiu o tom, ako sa sudca stýka s protistranou, ako preberá úplatok, ako sa zúčastňuje demonštrácie politickej strany, neonacistickej demonštrácie a pod. To všetko sú informácie, na ktoré má verejnosť právo, pretože prispievajú k diskusii o morálke tých, ktorí sú jej garantmi (prípád Sabou a Pírcálab proti Rumunsku z roku 2004).

Medzi osoby verejného záujmu sa zaraďuje aj kategória sudcov a tzv. štátnych úradníkov (rozsudok Európskeho súdu vo veci Pedersen a Baagsgaard proti Dánsku z roku 2003). Sudca má v záujme zachovania autority súdnej moci uložené určité povinnosti (obmedzenia) týkajúce sa jeho konania (aj v oblasti jeho súkromia), ktoré síce nie sú výkonom verejnej funkcie, ale s ňou súvisia, nakoľko vypovedajú o jeho spôsobilosti zastávať funkciu sudcu resp. súvisia so zachovaním autority súdnej moci (opätovne poukazujeme na prípad Sabou a Pírcálab proti Rumunsku z roku 2004). Médiá majú právo vykonávať kontrolu plnenia týchto povinností a verejnosť má právo obdržať informácie s tým súvisiace, pretože ide o otázky verejného záujmu, ako vyplynulo z vyššie uvedeného“.

Okresný súd BRATISLAVA II uznesením sp. zn. 16 C 45/05 zo dňa 09. 05. 2005 návrhu na prerušenie konania nevyhovel, ktorý výrok však neodôvodnil žiadnymi relevantnými a dostatočnými dôvodmi. Z vyššie uvedeného dôvodu preto sťažovateľ podal

proti predmetnému uzneseniu (...) odvolanie, kde okrem iného uviedol:

„Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa §167 ods. 2 O. s. p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Je zrejmé, že odôvodnenie uznesenia musí okrem iného obsahovať aj argumentáciu účastníkov konania, nakoľko podľa § 157 ods. 2 O. s. p. súd v odôvodnení uvedenie čoho sa navrhovateľ domáhal, z akých dôvodov a ako sa vo veci vyjadril odporca. Nakoľko toto ustanovenie sa per analógiám použije aj v prípade uznesenia, odôvodnenie malo v danom prípade obsahovať uvedenie toho, čoho sa domáhal žalovaný a z akých dôvodov.

Uvedenie argumentácie účastníkov konania nie je samoúčelné, pretože s touto argumentáciou sa súd musí aj vysporiadať, a to v rámci právneho posúdenia, ak ide o argumenty právneho charakteru. Opomenutie vysporiadania sa s relevantnými argumentmi (námietskami) účastníka konania sa v rozhodovacej praxi stabilne považuje za vadu odôvodnenia spôsobujúcu jeho nepreskúmateľnosť (mutatis mutandis rozsudok Najvyššieho súdu SR Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sž 34 a 35/97, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sž 8/95, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sž 81/97). Je nakoniec súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. Ústavy SR, aby bolo rozhodnutie riadne odôvodnené a aby sa teda súd v rámci odôvodnenia vysporiadal so všetkými relevantnými argumentmi účastníka konania (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 115/03).

Vzhľadom na povahu veci, o ktorej súd rozhodoval, odôvodnenie uznesenia malo obsahovať jednak argumenty žalovaného týkajúce sa ústavnosti § 34 ods. 7 ZoSP, dôvody pre ktoré súd považuje ustanovenie § 34 ods. 7 ZoSP za súladné s označenými ustanoveniami Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a prečo naopak nepovažuje za dôvodné argumenty žalovaného. Tak tomu však nie je, pretože uznesenie neobsahuje k meritu veci žiadne relevantné odôvodnenie

v zmysle uvedeného (absentuje uvedenie argumentov žalovaného, ako sa s nimi súd právne vysporiadal a nakoniec aj samotné odôvodnenie súladu § 34 ods. 7 ZoSP s Ústavou SR a Dohovorom). Naopak odôvodnenie obsahuje pasáže, ktoré sú z hľadiska odôvodnenia irelevantné, na ktoré pasáže následne poukazujeme.

V predmetnom uznesení sa uvádza, že: „... právomoc Ústavného súdu SR na konanie vo veci súladu právnych predpisov je daná len vtedy, ak navrhovateľ žiada vyslovenie nesúladu právneho predpisu nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily. To platí aj vtedy, ak sa tvrdí, že medzi právnymi predpismi rovnakej právnej sily ide o vzťah všeobecného predpisu k osobitnému predpisu“.

Hoci táto časť odôvodnenia je vo vzťahu k meritu veci irelevantná (a teda samotný právny názor súdu o súladnosti namietaného zákonného ustanovenia s Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd neodôvodňuje), je potrebné uviesť, že :

1. žalovaný namieta rozpor ustanovenia zákona prijatého Národnou radou Slovenskej republiky s čl. 26 Ústavy SR resp. s čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, teda rozpor právnych predpisov rôznej právnej sily resp. rozpor ustanovenia právneho predpisu nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily,

2. Ústavný súd SR a ani žiadny iný orgán nie je oprávnený skúmať súlad dvoch právnych predpisov rovnakej právnej sily, hoci sú v pomere generálneho a špeciálneho právneho predpisu. To vyplýva nielen z judikatúry Ústavného súdu SR (sp. zn. PL. ÚS 15/2000), ale aj Najvyššieho súdu SR (R 106/1998). V predmetnom uznesení sa ďalej uvádza: „Súd dospel k záveru, že zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov je špeciálnym zákonom a jeho ustanovenia nie sú v rozpore s čl. 26 Ústavy SR a čl. 10 Dohovoru...“

K uvedenému je potrebné uviesť, že:

1. žalovaný namieta protiústavnosť časti jedného ustanovenia zákona prijatého Národnou radou Slovenskej republiky s čl. 26 Ústavy SR resp. s čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a nie ustanovení zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov,

2. či je zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov špeciálnym alebo nie (nie je nakoniec ani uvedený, vo vzťahu k akému všeobecne

záväznému právnenému predpisu je lex specialis), je pre posúdenie súladu jeho ustanovení s Ústavou SR alebo Dohovorom irelevantné, nakoľko z konania o súlade právnych predpisov Ústava SR nevyklučuje ani právne predpisy, ktoré sú špeciálnymi voči iným právnym predpisom (čl. 125 Ústavy SR),

3. ako už bolo uvedené, právny záver súdu o súlade žalovaným namietaného ustanovenia zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov nie je relevantným spôsobom odôvodnený, pretože neobsahuje žiadne dôvody, ktoré by vecne súviseli s podstatou námietok žalovaného“.

Krajský súd v BRATISLAVE napadnutým uznesením nevyhovel odvolaniu sťažovateľa a potvrdil napadnuté uznesenie Okresného súdu BRATISLAVA II sp. zn. 16 C 45/05 zo dňa 09. 05. 2005. S konkrétnymi námietkami sťažovateľa sa odvolací súd žiadnym spôsobom nevysporiadal, pretože len zopakoval tvrdenia súdu prvého stupňa o tom, že zákon č. 385/2000 Z. z. o súdoch a prísediacich v znení neskorších predpisov je špeciálnym zákonom a namietnuté ustanovenie § 34 ods. 7 ZoSP nie je v rozpore s čl. 26 Ústavy SR a čl. 10 Dohovoru. (...)

Z časti I tohto podania jednoznačne vyplýva, že odporca, rovnako ako súd prvého stupňa, sa s konkrétnymi a relevantnými námietkami sťažovateľa žiadnym spôsobom nevysporiadal. Súd prvého stupňa vôbec v odôvodnení neuviedol argumenty sťažovateľa, ako sa s nimi súd právne vysporiadal a nakoniec neuviedol ani samotné odôvodnenie súladu § 34 ods. 7 ZoSP s Ústavou SR a Dohovorom t. j. prečo je § 34 ods. 7 ZoSP s Ústavou SR a Dohovorom v súlade (z hľadiska § 157 ods. 2 O. s. p. absolútne nedostatočné). Odvolací súd (odporca), napriek konkrétnym a relevantným námietkam sťažovateľa uvedeným v návrhu na prerušenie konania i v odvolaní, len zopakoval nedostatočné odôvodnenie súdu prvého stupňa bez toho, aby uviedol jeden jediný konkrétny relevantný argument vo vzťahu k právnej otázke, ktorá bola predmetom sporu. Ani odvolací súd nevysvetlil prečo je § 34 ods. 7 ZoSP s Ústavou SR a Dohovorom v súlade. Takýto postup súdov je nekompatibilný s právom na súdnu ochranu a právom na spravodlivý proces, je svojvoľný a arbitrárny a z ústavného hľadiska neudržateľný. Poukazujeme na rozsudok európskeho súdu vo veci Delcourt z roku 1970, podľa ktorého spravodlivosť musí byť nielen vykonávaná, ale musí byť aj vidieť, že je vykonávaná. Súd musí byť schopný riadnym odôvodnením preukázať, že jeho verdikt je výsledkom starostlivého posúdenia veci,

vrátane argumentov účastníkov konanie, a nie je výsledkom svojvôle.

Nie je sporné, že súd preruší konanie podľa § 109 ods. 2 písm. b) O. s. p. vtedy, ak súd dospeje k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s Ústavou SR alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Aj v takomto prípade však musí platiť, že súd musí svoj záver odôvodniť jasným a zrozumiteľným spôsobom, relevantnými a dostatočnými dôvodmi a vysporiadať aj s argumentmi účastníka konania, pretože Ústava SR, Dohovor a nakoniec ani zákon (§ 157 ods. 2 O. s. p.) nezbavujú súd povinnosti svoj verdikt riadne odôvodniť, ale práve naopak. V hre je totiž mimoriadne dôležitý verejný záujem, a i záujem účastníka konania na tom, aby konečné rozhodnutie nebolo postihnuté ťažkou vadou spočívajúcou v rozpore s Ústavou SR alebo medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ale naopak s nimi plne zlučiteľné. Inými slovami povedané, účelom ustanovenia § 109 ods. 2 písm. b) O. s. p. je okrem iného ochrana základných práv a slobôd podľa Ústavy SR a ľudských práv a základných slobôd podľa Dohovoru, a z tohto účelu je potrebné pri jeho aplikácii aj vychádzať. Záver o prerušení alebo naopak neprerušení konania podľa § 109 ods. 2 písm. b) O. s. p. by mal byť preto vždy starostlivo odôvodnený, a nie založený na povrchných a bezobsažných argumentoch nesúvisiacich a nedávajúcich odpoveď na argumenty účastníka. (...)»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1. Krajský súd v BRATISLAVE uznesením sp. zn. 9 Co 263/06 zo dňa 30. 11. 2006 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochranu ľudských práv a základných slobôd tým, že svoje uznesenie riadne neodôvodnil.

2. Uznesenie Krajského súdu v BRATISLAVE sp. zn. 9 Co 263/06 zo dňa 30. 11. 2006 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

Podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 18 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd začne konanie, ak návrh podá

a) najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,

b) prezident Slovenskej republiky,

c) vláda Slovenskej republiky,

d) súd, v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou,

e) generálny prokurátor Slovenskej republiky,

f) verejný ochranca práv vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (...).

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až f) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka vytykala uzneseniu krajského súdu nepreskúmateľnosť, ako aj skutočnosť, že v odôvodnení rozhodnutia sa krajský súd nevysporiadal s relevantnými argumentmi, ktoré nastolila v odvolaní proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“), čím podľa jej názoru došlo k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd zistil, že uznesením okresného súdu sp. zn. 16 C 45/05 z 9. mája 2005 bol zamietnutý návrh sťažovateľky na prerušenie súdneho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom sa nestotožnila s právnym názorom okresného súdu o nemožnosti podať proti napadnutému uzneseniu odvolanie. Okresný súd totiž v uvedenom uznesení odvolávajúc sa na § 202 ods. 3 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku v rámci poučenia uviedol, že proti nemu nie je odvolanie prípustné. Sťažovateľka v odvolaní zároveň namietala nepreskúmateľnosť a neodôvodnenosť prvostupňového rozhodnutia.

O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 9 Co 263/06 z 30. novembra 2006 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil. Aj napriek poučeniu okresného súdu o nemožnosti podať odvolanie proti jeho rozhodnutiu, krajský súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmal, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na obsah napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, prezentoval argumenty sťažovateľky obsiahnuté v odvolaní a zároveň uviedol, že navrhovateľka sa k odvolaniu sťažovateľky nevyjadrila. Keďže krajský súd si pri preskúmaní prvostupňového rozhodnutia osvojil právny názor okresného súdu, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z odôvodnenia krajského súdu okrem iného vyplýva:

„Správne súd prvého stupňa z dôvodov uvedených v napadnutom uznesení zamietol návrh odporcu o prerušenie konania. Dôvody uvedené v uznesení sú jasné, zrozumiteľné, v dostatočnom rozsahu vo vzťahu k charakteru rozhodnutej veci a s týmito dôvodmi sa plne stotožňuje i odvolací súd.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Predmetom konania Ústavného súdu, ako správne uviedol aj súd prvého stupňa, je skúmanie súladu (zákonnosti) právneho predpisu nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily, nie skúmanie prípadného rozporu právnych predpisov rovnakej právnej sily. Táto právomoc Ústavného súdu SR v konaní o súlade právnych predpisov je daná ustanovením čl. 125 Ústavy SR. Aj v ust. § 37 zák. č. 38/1993 Z. z. sa výslovne uvádza, že predmetom konania Ústavného súdu SR o súlade právnych predpisov je skúmanie súladu právneho predpisu nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily.

Aj Ústava SR v čl. 144 ods. 3, na ktorý nadväzuje i vyššie citované zákonné ustanovenie § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. súdom ukladá prerušiť konanie len v prípade, že súd SR sa domnieva, že iný právny predpis odporuje zákonu. Potreba tohto postupu nie je daná v prípade, že o ústavnosti zákona má pochybnosti účastník. (...)“

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 299/07).

Pri prerokovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z poznania, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Zároveň však zohľadnil aj svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej sa zaoberal možným porušením uvedených práv konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu pri zohľadnení správnosti výroku a vytýkaných nedostatkov, ktoré by mohli znamenať jeho procesálnu vecnú nesprávnosť. V tejto súvislosti ústavný súd vyslovil, že v prípade, ak je namietané rozhodnutie všeobecného súdu správne (z hľadiska jeho výroku), potom vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (a pri inak správnom rozhodnutí) nemusí disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu namietaných práv (obdobne III. ÚS 228/06).

V prípadoch, keď sa ústavný súd zaoberal návrhom všeobecného súdu na konanie o súlade právnych predpisov, konštatoval, že návrh všeobecného súdu na zaujatie stanoviska podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, ktorý sa postupuje – po prerušení občianskeho súdneho konania – ústavnému súdu, je svojou podstatou návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy bez ohľadu na to, že tento návrh sleduje podľa citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku len zaujatie stanoviska (napr. PL. ÚS 14/96, PL. ÚS 19/01).

S prihliadnutím na uvedené a vychádzajúc z čl. 125 a čl. 144 ods. 2 ústavy, § 37 ods. 1 v spojení s § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku ústavný súd pripomína, že na základe návrhu všeobecného súdu má jedine on právomoc konať o súlade právnych predpisov. O danej problematike nemá právomoc konať všeobecný súd, ale práve jemu prináleží iniciovať konanie, ak nastane situácia, ktorú predpokladá § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Pochybnosť o tom, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská

republika viazaná, musí mať konajúci súd. Na podanie návrhu ústavnému súdu za účelom začatia konania o súlade právnych predpisov nemá vplyv skutočnosť, že takúto pochybnosť prejavil účastník konania. Predloženie návrhu na preskúmanie súladu právneho predpisu s ústavou alebo medzinárodnými dohovormi je teda činnosť súdu, ktorý návrh podáva, a predseda senátu, ktorý návrh predložil, musel prijať osobné (vnútorné) presvedčenie, že je nutné takýto návrh predložiť ústavnému súdu. Ide teda o osobné presvedčenie sudcu a nie presvedčenie účastníka konania, ktorému by predseda senátu „robit pošťára“ s ústavným súdom. Je nepochybné, že len ústavnému súdu prináleží vysloviť právny záver o tom, z akého dôvodu je ten či onen zákon v rozpore s ústavou, ústavným zákonom či medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu aj odôvodnenie krajského súdu, z ktorého okrem iného vyplýva, že potreba postupu podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku je daná presvedčením všeobecného súdu, nie pochybnosťou účastníka konania, sa javí ako logické a legitímne. Také odôvodnenie krajského súdu, ktoré by spočívalo v jeho názoroch a hodnoteniach o súladnosti či nesúladnosti konkrétneho zákonného ustanovenia s označeným článkom ústavy a dohovoru tak, ako to vyžadovala sťažovateľka, by suplovalo konanie o súlade právnych predpisov, ktoré v súlade s čl. 125 ústavy patrí do výsostnej právomoci ústavného súdu. A preto názor krajského súdu o tom, že v danom prípade nejstvovala pochybnosť o súladnosti s vecou súvisiaceho všeobecne záväzného právneho predpisu s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, ako aj o tom, že potreba postupu podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku nie je daná vôľou účastníka konania, považuje ústavný súd za postačujúcu.

Sťažovateľka vytýka krajskému súdu aj nedostatok v odôvodnení rozhodnutia, pokiaľ ide o jeho námietky dotýkajúce sa ustanovenia § 34 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prisediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho súladnosti s ústavou a medzinárodnými dohovormi.

V tejto časti treba zdôrazniť, že účastník konania (R., a. s.) podal návrh na vyvolanie konania na ústavnom súde. Krajský súd tento návrh zvážil a prijal svoje rozhodnutie, podľa

ktorého nezískal názor, že je potrebné obrátiť sa na ústavný súd s návrhom na konanie o súlade. Krajský súd pri zdôvodnení svojho rozhodnutia uviedol argumenty, ktoré boli dôležité pre prijatie takéhoto záveru. Postup krajského súdu vo veci nebol ani arbitrárny, ani zjavne neopodstatnený. V danej veci ešte konanie prebiehalo. Sťažovateľka môže hodnotenie dôkazov reparaovať v konaní samom v posudzovaní merita veci a tiež aj pri rozhodovaní o použití opravných prostriedkov. Mala teda ešte možnosť vo veci konať a ovplyvniť výsledok rozhodnutia vo veci samej.

Vychádzajúc z uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľkou vytýkaný nedostatok uzneseniu krajského súdu nie je takej intenzity, ktorá by signalizovala porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd teda nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 9 Co 263/06 z 30. novembra 2006 a namietaným porušením označených práv, a preto sťažnosť sťažovateľky už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky nastolenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2008